

ODKRIVANJE IN DELO Z NADARJENIMI UČENCI V DEVETLETNI OSNOVNI ŠOLI

○ OPREDELITEV NADARJENOSTI

V strokovni literaturi ni enotne definicije nadarjenosti. Razlog je v tem, da nadarjeni niso neka homogena skupina, ampak se nadarjenost kaže v različnih oblikah in obsegih.

Ena od najpogosteje uporabljenih definicij na svetu, ki je zapisana v ameriškem Zakonu o izobraževanju nadarjenih iz leta 1978.

*Po tej definiciji so nadarjeni ali talentirani tisti otroci in mladostniki, ki so bodisi na predšolski stopnji, v osnovni ali srednji šoli pokazali visoke dosežke ali potencialne na intelektualnem, ustvarjalnem, specifično akademskem, vodstvenem ali umetniškem področju, in kateri poleg rednega šolskega programa **potrebujejo posebej prilagojene programe in aktivnosti.**(V: Travers, Elliot in Kratochwill: Educational Psychology, str. 447)*

ODKRIVANJE NADARJENIH UČENCEV

- Odkrivanje nadarjenih učencev je strokovno zahtevno opravilo.
- V postopku odkrivanja sodelujejo učitelji, šolska svetovalna služba in po potrebi zunanji strokovnjaki.
- Skrb za nadarjene učence je del programa dela šole, pomemben del njenega načrta in vizije ter tako tudi pomembna naloga vodstva šole.
- Odkrivanje nadarjenih učencev se praviloma izpelje v prvem in drugem triletju, po potrebi pa se ponovi še v tretjem triletju. S tem se zagotovi, da imajo vsi nadarjeni enake možnosti, da so odkriti.

- Odkrivanje nadarjenih učencev poteka v treh stopnjah:
 - ✓ evidnetiranje,
 - ✓ identifikacija
 - ✓ seznanitev in mnenje staršev.

EVIDENTIRANJE UČENCEV, KI BI LAHKO BILI NADARJENI

- Poteka na osnovi različnih kriterijev brez testiranj ali uporabe posebnih ocenjevalnih pripomočkov. Predlagani kriteriji:
 - ✓ **Učni uspeh** – učenec dosledno izkazuje odličen učni uspeh (v 1. triletju se upošteva opisna ocena);
 - ✓ **Dosežki** – izjemni dosežki pri likovni, glasbeni, tehnični, športni in drugih dejavnostih;
 - ✓ **Učiteljevo mnenje** – ki si ga je o učencu oblikoval med vzgojno-izobraževalnim procesom. Posebno pozornost mora posvetiti tistim učencem, ki kažejo znake nadarjenosti in nimajo odličnega uspeha, ki prihajajo iz socialno depriviranega okolja, drugačnega kulturnega okolja, ali imajo specifične učne ali vedenjske težave.

- ✓ **Tekmovanja** – udeležba in dobri rezultati na regijskih in državnih tekmovanjih;
 - ✓ **Hobiji** – trajnejše aktivnosti, za katere ima učenec močan interes in v katerih dosega nadpovprečne rezultate;
 - ✓ **Mnenje šolske svetovalne službe** – šolska svetovalna služba oblikuje svoje mnenje na osnovi obstoječe evidence o učencu, z vzgojiteljicami iz vrtca, razrednimi in drugimi učitelji, knjižničarjem in mentorji interesnih in drugih dejavnosti.
- V skupino evidentiranih so izbrani učenci, ki izpolnjujejo vsaj enega od navedenih kriterijev. To je širša skupina učencev, ki bi lahko bili nadarjeni.

IDENTIFIKACIJA NADARJENIH UČENCEV

Zajema poglobljeno in podrobnejšo obravnavo evidentiranih učencev in vključuje naslednja merila:

- ✓ **ocena učiteljev;**
- ✓ **test sposobnosti;**
- ✓ **test ustvarjalnosti.**

OCENA UČITELJEV

Učitelji izpolnijo ocenjevalne lestvice OLNADO7, in sicer z naslednja področja:

1. učno področje,
2. voditeljsko področje,
3. telesno-gibalno področje,
4. tehnično področje,
5. literarno področje,
6. dramsko področje,
7. glasbeno področje,
8. likovno področje,
9. filmsko področje.

TEST SPOSOBNOSTI, TEST USTVARJALNOSTI

- Testa sposobnosti in ustvarjalnosti izvede in ovrednoti psiholog.

KDAJ SE UČENEC IDENTIFICIRA KOT NADARJEN?

Kot nadarjeni oz. talentirani se identificirajo tisti učenci, ki so vsaj na enem od kriterijev dosegli nadpovprečni rezultat.

Ugotovitev o tem, da je učenec nadarjen, se sprejme na sestanku oddelčnega učiteljskega zbora.

SEZNANITEV IN MNENJE STARŠEV

- Je zadnja stopnja odkrivanja nadarjenih, ko svetovalna služba skupaj z razrednikom seznaní starše, da je bil njihov otrok spoznan za nadarjenega in pridobi tudi njihovo mnenje o otroku.
- Odkrite nadarjene učence se tekoče spremlja. Dokumentacija o nadarjenih učencih se arhivira na šoli, vodi pa jo šolska svetovalna služba.

DELO Z NADARJENIMI UČENCI

Izhaja iz naslednjih temeljnih načel:

- ✓ širitev in poglobljanje temeljnega znanja;
- ✓ hitrejša napredovanje v procesu učenja;
- ✓ razvijanje ustvarjalnosti;
- ✓ uporaba višjih oblik učenja;
- ✓ uporaba sodelovalnih oblik učenja;
- ✓ upoštevanje posebnih sposobnosti in močnih interesov;
- ✓ upoštevanje individualnosti;
- ✓ spodbujanje samostojnosti in odgovornosti;
- ✓ skrb za celostni osebnostni razvoj;
- ✓ raznovrstnost ponudbe ter omogočanje svobode izbire učencem;
- ✓ ...

DELO Z NADARJENIMI UČENCI V PRVEM TRILETJU

- notranja diferenciacija;
- individualne zadolžitve;
- individualiziran pouk;
- kooperativno učenje in druge oblike skupinskega dela;
- posebne domače zadolžitve;
- dnevi dejavnosti;
- interesne dejavnosti;
- hitrejša napredovanja;
- dodatni pouk;
- ...

DELO Z NADARJENIMI UČENCI V DRUGEM TRILETJU

- notranja diferenciacija,
- fleksibilna diferenciacija,
- dodatni pouk,
- individualizirani programi za delo z nadarjenimi,
- vzporedni programi,
- obogatitveni programi (sobotne šole),
- športne in kulturne sekcije,
- interesne dejavnosti,
- dnevi dejavnosti,
- kreativne delavnice,
- raziskovalni tabori,
- priprava za udeležbo na tekmovanjih.

DELO Z NADARJENIMI UČENCI V TRETJEM TRILETJU

- notranja diferenciacija,
- fleksibilna diferenciacija,
- dodatni pouk,
- individualizirani programi za delo z nadarjenimi,
- vzporedni programi,
- izbirni predmeti,
- seminarske naloge,
- raziskovalne naloge,
- športne in kulturne sekcije,
- obogatitveni programi,
- interesne dejavnosti,
- dnevi dejavnosti,
- priprava za udeležbo na tekmovanjih.

